

บทที่ 4

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย

การวิจัยเป็นภารกิจหลักประการหนึ่งของมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งในระยะเริ่มต้นของการเป็นมหาวิทยาลัยนั้น จะต้องมีการวางมาตรการเกี่ยวกับเป้าประสงค์ด้านการวิจัยอย่างเหมาะสม เพื่อสามารถพัฒนาภารกิจของมหาวิทยาลัยเอกชนให้สำเร็จอันส่งผลถึงคุณภาพและความเชื่อถือจากสังคมในอนาคต

สำหรับการวิจัยในระดับอุดมศึกษา มีการทำวิจัยและปรากฏผลงานด้านการวิจัยมากในส่วนมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งมีทั้งการวิจัยเพื่อตำแหน่งทางวิชาการและการวิจัยที่นำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ได้จริงหรือที่เรียกว่าการวิจัยประยุกต์ ส่วนในภาคเอกชนจะมีเป้าประสงค์อย่างไรนั้น สมควรนำข้อมูลมาศึกษาเพื่อหาสาระสำคัญดังนี้ โดยแยกพิจารณาเป็น 2 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 การศึกษาเป้าประสงค์ด้านการวิจัย

เรื่องที่ 2 การวิเคราะห์เป้าประสงค์ด้านการวิจัย

เรื่องที่ 1 การศึกษาเป้าประสงค์ด้านการวิจัย

ศึกษาจากข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยเอกชนทั้งสี่แห่ง ประกอบด้วยข้อมูลจากการรวบรวมเอกสาร มีสาระสำคัญดังนี้

มหาวิทยาลัยพายัพ (ข้อกำหนด 2527: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

วัตถุประสงค์ด้านการวิจัยได้กำหนดเป็นโครงการควบคู่กับการปรับปรุงตำราเรียนการสอน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การวิจัยเพื่อส่งเสริมและพัฒนาในด้านวิชาการ มหาวิทยาลัยพายัพมีเป้าประสงค์เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตเอกสาร ตำราเรียน โดยให้เงินทุนเพื่อการวิจัยและจัดพิมพ์เผยแพร่เอกสาร งานตามโครงการนี้ได้มีการปรับปรุงห้องสมุด และจัดหาหนังสือตำราในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อบริการแก่นักศึกษาให้เพียงพอ

2. การวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน เป็นการทำวิจัยเพื่อไปสู่การวางแผนงานและ

การมีส่วนร่วมกับประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น และได้จัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาชุมชนขึ้นให้มีความรับผิดชอบโดยตรงในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน การวิจัยตามโครงการนี้ ได้แก่ การศึกษาวิจัยปัญหาการขาดแคลนกระบือในจังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาวิจัยปัญหาและทัศนคติของชาวบ้านต่อการพัฒนาท้องถิ่นโดยเฉพาะหมู่บ้านบริเวณมหาวิทยาลัยพายัพ (เขตแม่ควา) และในปีการศึกษา 2526 คณาจารย์วิทยาลัยพายัพได้ทำการศึกษาและวิจัยรวม 3 เรื่อง คือ การสำรวจทางชาติพันธุ์ของชนเผ่าไทในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำปิง ศึกษาและสำรวจเกี่ยวกับภาวะและกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยวในประเทศไทย การจัดทำโปรแกรมไมโครคอมพิวเตอร์เป็นภาษาไทยเพื่อใช้งานทะเบียน การจัดทำตารางเรียน และงานทั่วไปของมหาวิทยาลัย

การวิจัยของมหาวิทยาลัยพายัพ ปัจจุบันได้แยกงานวิจัยไว้กับศูนย์วิจัยเป็นเอกเทศ เพื่อให้บริการในการทำวิจัยของโครงการวิจัยต่าง ๆ มีผู้รับผิดชอบศูนย์วิจัย คุณวุฒิปริญญาเอก ทำงานประจำเต็มเวลา

เป้าประสงค์ด้านการวิจัยในอนาคต ตามแผนระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2527 - 2531) มีลักษณะเป็นการวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์แก่สังคมหรือวิจัยประยุกต์และมีบางเรื่องที่วิจัยเกี่ยวกับการบริหารและการเรียนการสอนหรือวิจัยสถาบัน โดยมีจำนวนดังนี้

ปี พ.ศ. 2527 มี 3 โครงการ

ปี พ.ศ. 2528 - 2530 มี 5 โครงการ

ปี พ.ศ. 2531 มี 2 โครงการ

งานวิจัยทั้งหมดอยู่ในระหว่างดำเนินการ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

โดยเหตุที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพมีปณิธานที่ตั้งไว้ว่าจะจะเป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งหวังจะสนองความต้องการทางด้านธุรกิจ และมีความประสงค์ที่จะให้อาจารย์และนักศึกษาได้สัมผัสกับธุรกิจ ทั้งในด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติอย่างจริงจัง จึงเล็งเห็นว่าควรให้อาจารย์ผู้สอนได้มีโอกาสใกล้ชิดกับความเป็นไปของวงการธุรกิจ ด้วยการเข้าไปสัมมนาในระยะสั้นหรือไปรับการอบรมกับหน่วยธุรกิจในระยะยาว และที่สำคัญที่สุดคือได้มีโอกาสทำการวิจัยเพื่อศึกษาข้อมูล ที่จะนำมาช่วยประกอบในการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยได้ตั้งทุนเพื่อการวิจัยไว้โดยเฉพาะจำนวนปีละ 500,000 บาท นอกจากนั้นยังสนับสนุนให้อาจารย์ค้น

ควา แต่ง และเรียบเรียงตำราเพื่อให้ใช้ประกอบการสอนด้วย (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 2528: 21)

ส่วนนโยบายส่งเสริมงานวิจัย เพื่อให้คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยทำการวิจัยอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยจึงมีโครงการในการพัฒนาและส่งเสริมงานวิจัยของคณาจารย์ดังต่อไปนี้

1. ทำการฝึกอบรมเกี่ยวกับการออกแบบการวิจัยเป็นประจำทุกปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยมหาวิทยาลัยจะจัดหาวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น ทางการบัญชี บริหารธุรกิจ นิเทศศาสตร์ มาทำการฝึกอบรมเพื่อกระตุ้นให้คณาจารย์ได้ทำวิจัยมากขึ้น

2. ใ้งบประมาณสนับสนุนงานวิจัยของคณาจารย์ในแต่ละปี มหาวิทยาลัยได้กำหนดงบประมาณที่จะส่งเสริมงานวิจัยไว้ดังนี้

<u>ปีการศึกษา</u>	<u>จำนวนเงิน(บาท)</u>
2527	500,000
2528	500,000
2529	550,000
2530	600,000
2531	650,000

3. อาจารย์ที่ม้งานวิจัยอาจไม่ต้องสอนในภาคการศึกษานั้น หรือสอนไม่เกิน 3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ต้องขออนุมัติจากคณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานนั้นก่อน

หน่วยงานรับผิดชอบ ในระยะแรก แผนกวิจัยสถาบันและประเมินผลจะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานวิจัยของมหาวิทยาลัย และทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับคณะต่าง ๆ เกี่ยวกับงานวิจัย ในปีการศึกษา 2529 มหาวิทยาลัยจะจัดตั้งศูนย์วิจัยขึ้น ดำเนินการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยเน้นการวิจัยทางธุรกิจ นอกจากนี้ศูนย์วิจัยจะทำหน้าที่ให้บริการงานวิจัยแก่หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่สนใจให้ปรึกษาการของมหาวิทยาลัย ทำการวิจัยในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

การดำเนินงานของศูนย์วิจัยจะมีผู้อำนวยการศูนย์เป็นผู้รับผิดชอบบริหารงาน เป็นอิสระขึ้นต่ออธิการ ภายใต้การแนะนำของกรรมการประจำศูนย์วิจัย ส่วนกิจกรรมที่จะ

ดำเนินการฝึกอบรมนักวิจัยทางสังคมศาสตร์ระดับหัวหน้าโครงการและนักวิจัยระดับปฏิบัติการแก่หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย นอกจากนี้จะเผยแพร่ความรู้ในกระบวนการวิจัย ผลงานการวิจัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 - 2529 มีดังนี้

ปี พ.ศ. 2527 มีการวิจัย 4 โครงการ ทำเสร็จ 2 โครงการ

ปี พ.ศ. 2528 มีการวิจัย 4 โครงการ ทำเสร็จ 3 โครงการ

ปี พ.ศ. 2529 มีการวิจัย 5 โครงการ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ (โครงการวิจัย 2527: 246-247)

วัตถุประสงค์ด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มีดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยแก่คณาจารย์ของมหาวิทยาลัย
2. เพื่อเปิดโอกาสให้คณาจารย์ในมหาวิทยาลัย ได้มีโอกาสศึกษาวิจัยอย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อสามารถนำผลจากการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลประกอบในการพัฒนาการเรียนการสอนและการบริหารงานของมหาวิทยาลัย

เป้าประสงค์ด้านการวิจัยตามแผน 5 ปี (พ.ศ. 2527 - 2531) ได้จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับทุนการศึกษาและทุนวิจัย โดยเฉพาะในปีการศึกษา 2527 ได้จัดสรรทุนวิจัยสำหรับอาจารย์ประจำไว้ 90,000 บาท เพื่อสนับสนุนให้อาจารย์เสนอโครงการวิจัยที่สามารถกระทำเสร็จภายใน 1 ปี

สำหรับแผนระยะยาว (ปี พ.ศ. 2528 - 2531) การวิจัยจะนำศักยภาพทางด้านเศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจมาใช้ประโยชน์ในการวิจัยโดยใช้แนวการวิจัยตลาด การศึกษาสภาพความเป็นไปได้ในการดำเนินงาน และใช้รูปแบบการทำนายทางเศรษฐศาสตร์มาช่วยในการวางแผนทางการศึกษา เพราะการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก การศึกษาวิจัยในแง่การลงทุนหรือการใช้ทรัพยากรก็ย่อมเป็นสิ่งสำคัญมากขึ้นเป็นเงาตามตัว นอกจากนี้จะมุ่งเน้นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อที่จะชี้นำการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในอนาคต

งบประมาณการวิจัยที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ตั้งไว้มีดังนี้

<u>ปีการศึกษา</u>	<u>จำนวนเงิน(บาท)</u>
2527-2528	90,000
2528-2529	90,000
2529-2530	110,000
2530-2531	110,000
2531-2532	110,000

ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527-2529 มีดังนี้

ปี พ.ศ. 2527 มีการวิจัย 5 โครงการ ทำเสร็จ 3 โครงการ

ปี พ.ศ. 2528 มีการวิจัย 5 โครงการ ทำเสร็จ 2 โครงการ

ปี พ.ศ. 2529 มีการวิจัย 5 โครงการ

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (ข้อกำหนด การวิจัย 2528: 1-8)

มีวัตถุประสงค์ที่จะทำการวิจัยทางด้านธุรกิจ เพื่อสนองความต้องการของกิจการต่าง ๆ ในด้านการนำผลการวิจัยไปปรับปรุงการดำเนินงาน และในขณะเดียวกันก็จะช่วยให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยได้มีประสบการณ์กว้างขวาง ได้ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความเปลี่ยนแปลงไปของธุรกิจ นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์ที่จะเตรียมรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ทางการวางแผน การบริหาร และการดำเนินงานกิจการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

หน่วยบริหารด้านการวิจัยแต่เดิมมีชื่อว่า หน่วยวิจัยธุรกิจและสถาบัน จัดตั้งขึ้นประมาณปี พ.ศ. 2515 ในระยะแรกของการดำเนินงาน ความนิยมในการใช้ผลงานวิจัยประกอบในการดำเนินงานธุรกิจมีน้อย ประกอบกับบุคลากรในหน่วยวิจัยธุรกิจและสถาบันก็มีจำนวนน้อยด้วย ทางมหาวิทยาลัยจึงได้เปลี่ยนการดำเนินงานของหน่วยวิจัยธุรกิจและสถาบัน เป็นการวิจัยทางสถาบันแต่เพียงด้านเดียว และได้เปลี่ยนชื่อหน่วยวิจัยธุรกิจและสถาบันเป็นหน่วยวิจัยสถาบันในปี พ.ศ. 2525 และได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นศูนย์วิจัยในปี พ.ศ. 2527 เนื่องจากขอบข่ายงานนั้นขยายออกไปจากงานวิจัยสถาบันเป็นการวิจัยทางด้านวิชาการ และส่งเสริมการวิจัยของคณาจารย์ในคณะต่าง ๆ

คํานงบประมาณ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยให้การสนับสนุนงานวิจัยโดยโอน
เงินไปสมทบกองทุนวิจัย ซึ่งแต่เดิมมีจำนวน 500,000 บาท ให้เพิ่มขึ้นเป็น 1,500,000
บาท ดังนี้

<u>ปีการศึกษา</u>	<u>จำนวนเงิน(บาท)</u>
2527	1,000,000
2528	1,100,000
2529	1,200,000
2530	1,300,000
2531	1,500,000

ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527-2529 มีดังนี้

ปี พ.ศ. 2527 มีการวิจัย 6 โครงการ ทำเสร็จ 3 โครงการ

ปี พ.ศ. 2528 มีการวิจัย 6 โครงการ ทำเสร็จ 3 โครงการ

ปี พ.ศ. 2529-2531 มี 19 โครงการ ทำเสร็จ 2 โครงการ

ข้อมูลจากการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้น เป็นข้อมูลจากเอกสาร เมื่อนำ
มาประกอบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จะได้รายละเอียดเกี่ยวกับเป้าประสงค์ด้านการวิจัย
ของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยเป็นภาพรวม ดังนี้

1. ลักษณะของการวิจัย

การวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนมีลักษณะการทำวิจัยของอาจารย์ประจำ โดย
ส่วนรวมเน้นการวิจัยประยุกต์และวิจัยสถาบันควบคู่กัน กล่าวคือ โครงการวิจัยต่าง ๆ มี
ลักษณะแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน หรือการบริหารของสถาบันแห่งนั้น และมีจำนวนไม่
น้อยที่ทำวิจัยเพื่อธุรกิจ เฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยของสาขาบริหารธุรกิจจะเป็นการวิจัยให้
กับหน่วยงานธุรกิจที่เสนอมา

นอกจากนี้ยังมีการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน โดยให้นักศึกษาและคณาจารย์เข้าไป
อยู่ในชุมชน ทำการวิจัยช่วยพัฒนาชุมชน ซึ่งจะเกิดประโยชน์ในการเพิ่มประสบการณ์กับ
คณาจารย์ นักศึกษา และสังคมพร้อมกันไปด้วย (อำนวยการ ทะพังก์แก, สัมภาษณ์)

2. การดำเนินงานด้านการศึกษาวิจัย

มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยเฉพาะที่เรียกว่า "ศูนย์วิจัย" ให้บริการด้านการศึกษาวิจัยแก่คณาจารย์และเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งอาจเป็นการสนับสนุนให้อาจารย์ประจำจัดทำโครงการวิจัยโดยตรง และเป็นแหล่งให้ความรู้ในการจัดทำการศึกษาวิจัยไปพร้อมกันด้วย

การดำเนินการวิจัยของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชนได้มีแนวโน้มมากขึ้นเป็นลำดับ และขณะเดียวกันคณาจารย์ส่วนใหญ่ก็เริ่มให้ความสนใจทำวิจัยมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะการเปลี่ยนประเภทสถาบันจากวิทยาลัยมาเป็นมหาวิทยาลัยได้มีการวางข้อกำหนดแก่มหาวิทยาลัยเอกชนทั้งหลายให้ทำจัดทำภารกิจด้านการศึกษาวิจัยตามแผน 5 ปี ในอนาคต (ปีพ.ศ. 2527-2531) ประกอบกันมีการสนับสนุนจากทบวงมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการให้ตำแหน่งทางวิชาการแก่คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเอกชน ตามกฎทบวง ฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2527) ออกตามความในมาตรา 7 และ มาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 ว่าด้วยเรื่อง คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้ง ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ทบวงมหาวิทยาลัย: 2527: 88) เหตุผลทั้งสองประการจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้มีการทำวิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชนมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

อย่างไรก็ดี เนื่องจากมหาวิทยาลัยเอกชนเพิ่งเริ่มเปลี่ยนประเภทสถาบันจากวิทยาลัย การวิจัยจึงยังไม่มีมากนักเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยของรัฐ กล่าวคือจำนวนงานวิจัยที่มีคณาจารย์ยื่นโครงการวิจัยโดยเฉลี่ยประมาณปีละ 5 โครงการ และมีจำนวนโครงการวิจัยที่ทำเสร็จของแต่ละปีเพียงประมาณ 2-3 โครงการเท่านั้น

แนวโน้มในอนาคตของการวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนโดยทั่วไป จะมีเป้าประสงค์ดังนี้ (ประเสริฐ ประภาสโนบล, สัมภาษณ์)

- ก. นำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ด้านเอกสารการสอนหรือตำราต่าง ๆ
- ข. สร้างความเจริญของการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชน
- ค. ช่วยพัฒนาประเทศทั้งส่วนรวม เช่น พัฒนาชนบท ตามนโยบายของรัฐบาล

เป็นต้น

- ง. ส่งเสริมให้คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเอกชนมีผลงานวิจัยในการ

ขอตำแหน่งทางวิชาการ

3. การสนับสนุนด้านการวิจัย

มหาวิทยาลัยเอกชนโดยส่วนรวมแล้ว จะมีเป้าประสงค์ในการสนับสนุนการวิจัยของคณาจารย์ 3 ประการ คือ (เมืองทอง แชมมณี, สัมภาษณ์)

- ก. ให้อุทิศเงินที่เป็นของมหาวิทยาลัยเอกชนเอง
- ข. ส่งเสริมให้คณาจารย์ทำโครงการขอทุนจากทบวงมหาวิทยาลัย
- ค. ให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยแก่คณาจารย์ เช่น การอบรมด้านการวิจัย

เป็นต้น

สำหรับการสนับสนุนด้วยทุนของมหาวิทยาลัยเอกชนนั้น แต่ละแห่งได้มีโครงการหรือแผน 5 ปี (พ.ศ. 2527-2531) อันเป็นข้อกำหนดที่ยื่นต่อทบวงมหาวิทยาลัยไว้ชัดเจน ซึ่งอาจมีจำนวนมากน้อยต่างกันตามศักยภาพและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ โครงการวิจัยแต่ละโครงการจะมีคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติเพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนเงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการทำวิจัย

ส่วนการส่งเสริมขอทุนวิจัยจากทบวงมหาวิทยาลัย คณะกรรมการของหน่วยงานด้านการวิจัยอันได้แก่ศูนย์วิจัยในมหาวิทยาลัยเอกชน จะเป็นผู้วางแนวทางการจัดทำโครงการ ประสานงานกับทบวงมหาวิทยาลัย และมีคณะกรรมการของทบวงมหาวิทยาลัยเป็นฝ่ายอนุมัติโครงการวิจัยอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งจำนวนเงินทุนสำหรับการวิจัยจะกำหนดไปตามงบประมาณของแผนระดับชาติที่เสนอโดยนายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (นายไสว สุทธิพิทักษ์ เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2524) และทบวงมหาวิทยาลัยได้อนุมัติเป็นงบประมาณโครงการ 4 ปี (พ.ศ. 2526-2529) จำนวน 2,000,000 บาท เฉลี่ยแล้วปีละ 500,000 บาท แต่ต้องใช้ร่วมกันกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 21 สถาบัน จึงเป็นจำนวนเงินสนับสนุนที่ไม่มากนัก

แนวโน้มในอนาคตของการสนับสนุนการวิจัย ด้านเงินทุนสนับสนุนของมหาวิทยาลัยเอกชนเองจะมีจำนวนมากขึ้น ดังที่ปรากฏตามข้อกำหนดที่ยื่นต่อทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนเงินทุนสนับสนุนการวิจัยที่ให้โดยทบวงมหาวิทยาลัยนั้น ปรากฏตามแผนพัฒนาการศึกษาลดับที่ 6 ยังคงให้ยืนตามจำนวนของแผนพัฒนาการศึกษาลดับที่ 5 คือ 2,000,000 บาท เมื่อเฉลี่ยแล้วจะมีจำนวนน้อยกว่าเดิม

เรื่องที่ 2 การวิเคราะห์เป้าประสงค์ด้านการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนในภาพรวม เมื่อนำมาพิจารณากับสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองแล้ว จะพบสาระสำคัญเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย ดังนี้

1. ลักษณะของการวิจัย ที่เป็นการวิจัยประยุกต์และวิจัยสถาบันนั้น มีความเหมาะสมกับมหาวิทยาลัยเอกชนมาก เพราะสามารถนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่ากับเงินทุนที่ใช้สนับสนุนการวิจัย แต่ปรากฏว่าผลการวิจัยดังกล่าวยังมีได้นำมาใช้จริงมากนัก เพราะการวิจัยยังเป็นการกิจใหม่สำหรับมหาวิทยาลัยเอกชนที่จะต้องพยายามเพิ่มบทบาทมากขึ้น หากมหาวิทยาลัยเอกชนสามารถพัฒนาการวิจัยได้ตามแผน 5 ปี ของข้อกำหนดที่ยื่นต่อทบวงมหาวิทยาลัยแล้ว การวิจัยของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชนจะช่วยพัฒนาภารกิจด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเอกชนได้อย่างดียิ่ง

แนวโน้มในอนาคตของลักษณะการวิจัย จะเป็นการวิจัยประยุกต์และวิจัยสถาบันเหมือนเดิม เพราะมหาวิทยาลัยเอกชนยังมีวัตถุประสงค์ให้คณาจารย์วิจัยเพื่อนำผลมาใช้ประโยชน์กับสถาบันและพัฒนาสังคม หรือวงการธุรกิจ มิใช่ทำวิจัยเพื่อผลงานทางวิชาการแต่เพียงประการเดียว ดังนั้นการทำวิจัยโครงการใดที่สามารถให้ประโยชน์ได้มากที่สุดย่อมเป็นเป้าประสงค์ที่มหาวิทยาลัยเอกชนต้องการ

2. การดำเนินงานด้านการวิจัย ศูนย์วิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนจะมีบทบาทมากขึ้น สามารถให้บริการด้านการวิจัยได้อย่างกว้างขวาง แต่ปัญหาของการวิจัยที่สำคัญมี 3 ประการ คือ

ก. การขาดความรู้ด้านการวิจัยของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชน เพราะมหาวิทยาลัยเอกชนในระยะเริ่มแรกมีคณาจารย์ระดับปริญญาตรีอยู่มากประสบการณ์ด้านการวิจัยมีน้อย โอกาสที่จะทำการวิจัยจึงไม่เอื้อต่อการดำเนินงาน แนวทางแก้ปัญหานี้ขึ้นอยู่กับมหาวิทยาลัยเอกชนจะสามารถให้ความรู้ด้านการวิจัยแก่คณาจารย์ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งมหาวิทยาลัยเอกชนทุกแห่งก็ได้ตระหนักถึงปัญหานี้และกำลังวางมาตรการส่งเสริมความรู้ด้านการวิจัยแก่คณาจารย์ เช่น การอบรมจัดทำวิจัยและการเสนอโครงการวิจัย เป็นต้น

ข. เวลาที่ใช้ในการทำวิจัย ซึ่งคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเอกชน

ต้องมีภารกิจการสอนโดยเฉลี่ยประมาณ 15 คาบต่อสัปดาห์ ดังนั้นจึงเป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยซึ่งต้องใช้เวลาเก็บข้อมูลและดำเนินการมาก ตามข้อมูลที่ปรากฏโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชนมีเฉลี่ยเพียงปีละ 5 โครงการ และมีโครงการที่ทำเสร็จเพียงปีละ 2 - 3 โครงการเท่านั้น จึงเป็นสิ่งที่มีมหาวิทยาลัยเอกชนต้องพิจารณาเกี่ยวกับชั่วโมงสอนให้สัมพันธ์กับการทำวิจัย เพื่อเปิดโอกาสให้คณาจารย์มีเวลายามากพอสำหรับทำวิจัยเช่นเดียวกับคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

ค. ขั้นตอนเสนอโครงการวิจัยมีภาระมาก โดยต้องเสนอโครงการให้คณะกรรมการพิจารณา และถ้าเป็นโครงการวิจัยที่ขอทุนสนับสนุนจากทบวงมหาวิทยาลัย ต้องผ่านคณะกรรมการของทบวงอีกครั้งหนึ่ง ทำให้สิ้นเปลืองเวลาและเพิ่มภาระแก่ผู้จัดทำโครงการวิจัยเป็นอันมาก จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเอกชนส่วนมากไม่สนใจทำวิจัย มุ่งแต่การสอนเป็นหลัก

3. การสนับสนุนด้านการวิจัย จะขึ้นอยู่กับมหาวิทยาลัยเอกชนเองเป็นสำคัญ เพราะทุนวิจัยของทบวงมหาวิทยาลัยมีน้อย ลำดับขั้นตอนซับซ้อน ต่างจากการเสนอโครงการวิจัยต่อมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีความสะดวกและขั้นตอนน้อยกว่า

อย่างไรก็ตาม โครงการวิจัยในอนาคตจะเป็นโครงการวิจัยร่วมกันของอาจารย์หลายคนหรือเป็นการวิจัยแบบคณะ เพราะมีโอกาสช่วยเหลือกันได้มาก อีกประการหนึ่งยังสามารถประหยัดเงินทุนวิจัยและผลการวิจัยได้ประโยชน์แก่คณาจารย์ทุกคน ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยก็มีเป้าประสงค์ให้คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเอกชนทำวิจัยเป็นคณะเช่นกัน (ฤทธิ์ฉวีรัตน์, สัมภาษณ์)

ข้อที่พึงวิเคราะห์อีกประการหนึ่ง สำหรับการทำวิจัยของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชน อาจกระทำในรูปของธุรกิจโดยรับทำงานวิจัยให้กับวงการธุรกิจ ซึ่งมีลักษณะเป็นการว่าจ้างที่มีค่าตอบแทน ซึ่งมหาวิทยาลัยเอกชนเองก็มีความพร้อมมาก เพราะทุกแห่งมีคณะวิชาบริหารธุรกิจที่สอนด้านการศึกษาทางธุรกิจโดยตรง อาจารย์ส่วนมากมีความรู้และประสบการณ์ดี นอกจากนี้ยังสามารถฝึกนักศึกษาเป็นผู้ช่วยวิจัยได้อีกด้วย จึงเป็นทางเลือกที่ดี ประหยัดค่าใช้จ่ายของมหาวิทยาลัยเอกชนด้านนี้ โดยจะได้ทั้งผลงานวิจัย ประสบการณ์ และมีรายได้พิเศษไปพร้อม ๆ กัน

สรุป เป้าประสงค์ด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยเอกชน ในอนาคตจะเป็นการวิจัยสถาบันและวิจัยประยุกต์ที่เริ่มเน้นบทบาทวิจัยแก้วงการธุรกิจให้กว้างขวางขึ้น นอกจากนี้การวิจัยจะมุ่งสร้างประโยชน์ให้สัมพันธ์กับภารกิจหลักของอุดมศึกษาในทุกด้าน คือ จะใช้การวิจัยเพื่อนำผลมาพัฒนาการเรียนการสอน การบริการทางวิชาการแก่สังคม และพัฒนาการดำเนินงานศิลปวัฒนธรรมของชาติ ถ้ามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งใดสามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะส่งผลต่อชื่อเสียงให้แก่สถาบันและได้รับความเชื่อถือจากสังคมมากขึ้นเป็นลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย